

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Summae seu Manualis Doct. Navarri

**Ávila, Esteban de
Azpilcueta, Martín de**

Lvgdvni, 1609

§. I. de impedimento erroris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41656

merito tum propter aliqua capitula iuris canonici, tum etiam quia hoc impedimentum non inductum est propter iniuriam, quæ fit matrimonio, per coitum cum cognata coniugis: quandoquidem idem impedimentum oritur ex incestu cum affine, nullo præcedente matrimonio. Super hoc impedimento ut possit cum alia quacumque, præter incestuosam, contrahere, Episcopus dispensare potest, si timetur periculum incontinentiæ; imò iam ex consuetudine non est necessaria dispensatio. num. 75. II. impedimentum est vxoricidium: idem de viricidio, & mariticidio. III. Raptus sponsæ alterius. IV. Proprij filij de fonte susceptio, animo, ne vxor à se debitum possit exigere. V. Presbytericidium. VI. Peccatum, propter quod pœnitentia solemnis iniuncta & facta fuit. VII. Contractus matrimonij scienter cum moniali. num. 74. Iam de impedimentis quæ impediunt & dirimunt.

MATRIMONIUM X.

De impedimentis quæ impediunt & dirimunt: & dividitur in 9. §§.

§. I.

AD *impedimento erroris.* Peccat mort. qui procurat matrimonium, vel sponsalia à se

à se vel ab alio contrahi per errorem, quæ alias non contraherentur. num. 32.

Error personæ aut conditionis, seruilis annullat matrimonium: non tamen error fortunæ. Atque error fortunæ est credere de paupere, quod sit diues, aut de plebeio, quod est nobilis, &c. Error personæ est, credere de vna persona quod sit alia, vt quod sit filius talis regis vel comitis, cum tamen non sit: si autem credatur indeterminate quod sit filius regis vel comitis, vel nobilis, non est error personæ, sed fortunæ vel qualitatis; nec etiam est error personæ, si credatur filius talis regis, vel comitis, & tamen non habeatur cognitio talis regis & talis filij. Error etiam personæ est credere quod sit primogenitus alicuius, cum tamé non sit; & propter spem quam habet, illum successurum in bonis paternis, nubit tamquam primogenito. si verò absolute consentiret in præsentem, valet matrimonium. ibidem.

Error conditionis seruilis est, quo quis credit seruum esse liberam. Vnde peccat mort. seruus contrahens matrimoniū cum libera ignorante statum serui, & matrimonium est nullum. Quod si seruus cum serua contrahat, putans eam liberam, matrimonium est validum. cap. 22. num. 33.

Matrimonium erroneum, si est clandestinum,

finum, propria auctoritate potest dissolui quoad omne: si est publicum, potest separari quoad thorum, propria auctoritate; & quoad cohabitationem, per sententiam iudicis, etiam si dominus servam post matrimonium manumiserit, libero coniuge inscio, & etiam si cum ea libera facta copulam habuerit conjugalem: nisi adsit novus consensus. *ibidem.*

Si tamen liber rescivit eam esse servam, & tamen consensit in eam saltem per copulam vxorio affectu habitam, non fit validum matrimonium, post Trid. *ibid.*

Si liber matrimonium ignoranter contraxit cum serua, & nihilominus eam vult habere pro vxore; & illa non vult, matrimonium est nullum: sed cogetur ab Ecclesia, vt consentiat. *ibid.*

Dominus tradens ancillam suam tãquam liberam, libero credenti eam liberam, videtur manumittere illam. *ibid.*

Peccat mort. Dominus, qui consentiens matrimonio serui sui, non concedit ei locum ad reddendum debitum. Seruus autem contrahens inuito Domino magis tenetur ad eius obsequium, quã ad reddendum debitum: secus si contrahat eo consentiente. *num. 34.*

Quamuis Dominus possit vendere seruum suum, qui de eius consensu contraxit
matri

matrimonium, non tamen in regiones tam remotas, vt impediatur vsus matrimonij. nu. 34. Peccat Dominus qui prohibet seruis suis contrahere matrimonium. ca. 14. nu. 2 1.

§. II.

DE *impedimento voti, & ordinis.* Peccat mort. qui post votum simplex castitatis contrahit matrimoniū vel sponsalia; quamuis contraheret animo ingrediendi religionem post contractum. valeret tamen matrimonium quamuis vterque vouisset castitatem. cap. 22. num. 73.

Iste antequam consummet, tenetur ingredi religionem, vt hac via obseruet votum. vnde si consummet etiam ad petitionem alterius, peccat. ibid. cap. 12. nu. 80. vnde contrahendo & consummando committit duo peccata. cap. 12. nu. 80.

Post consummatū verò matrimoniū non peccat reddendo petenti. & hoc non solum petenti formaliter, verum etiam virtualiter, nepe per signa vel alia indicia: peccat tamen quoties petit. poteritque Episcopus dispensare post consummatum matrimoniū vt petat. c. 16. n. 30. & quamuis hac perpetua prohibitio petendi debitum, videatur secundum mentem auctoris comprehendere etiā eum, qui vouit non nubere: ego autem solum
intel